

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ERGO INSURANCE SE GINČO NAGRINĖJIMO**

[Data] Nr. [Nr.]
Vilnius

Lietuvos bankas gavo advokatės Y. Y., atstovaujančios X. X. (toliau – pareiškėja) interesams (toliau – pareiškėjos atstovė), kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir *ERGO Insurance SE*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

UAB „Požeminės linijos“ (toliau – draudėja) ir draudikas sudarė statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį (draudimo liudijimo Nr. (*duomenys neskelbtini*)) (toliau – Draudimo sutartis), pagal kurią Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklių¹ (toliau – Taisyklės) pagrindu nuo 2022 m. rugpjūčio 1 d. iki 2023 m. rugpjūčio 1 d. buvo apdrausti draudėjos turtiniai interesai, susiję su jos civiline atsakomybe už tretiesiems asmenims padarytą žalą, atsiradusią draudimo sutarties galiojimo metu ir šalių nustatytu draudimo apsaugos laikotarpiu dėl draudimo sutarties galiojimo metu atliekamų ir (ar) atliktų apdraustų darbų.

Pareiškėja pateikė draudikui pretenziją dėl 2023 m. kovo 20 d. įvykio, kai Šiauliuose, važiuojant (*duomenys neskelbtini*), iš po priešpriešiais atvažiuojančio automobilio rato išsprūdęs akmuo apgadino pareiškėjos vairuojamą automobilį (*duomenys neskelbtini*) (toliau – automobilis) (toliau – įvykis). Pareiškėjos teigimu, įvykis įvyko dėl draudėjos vykdytų vandentiekio rekonstravimo darbų, dėl kurių buvo atlikti kelio konstrukcijos ardymo darbai ir dėl kurių, draudėjai tinkamai neatstačius kelio dangos ir atkarpos nepažymėjus atitinkamais įspėjamaisiais ženklais, pareiškėja patyrė žalą.

Draudikas, atsisakydamas įvykį pripažinti draudžiamuoju, nurodė, kad įvykio vietoje kelio danga po vykdytų darbų laikinai, žiemos periodui, buvo atstatyta tinkamai, todėl nebuvo reikalingas ženklinimas, įspėjantis apie kelio darbus, o jokie darbai nebuvo vykdomi apie 4 mėnesius. Draudikas taip pat pažymėjo, kad gatvė, kurioje įvyko įvykis, atitinkamais aktais nebuvo perduota draudėjai kaip rangovei, kad ši prižiūrėtų ir (ar) už ją atsakytų ne darbų vykdymo metu. Draudikas nurodė, kad tikėtina, jog gatvės dar nebuvo sutvarkytos po žiemos, kai barstomos žvyru ar kitomis priemonėmis, todėl perkelti atsakomybę draudėjai nėra jokie teisinio pagrindo. Taip pat draudikas nurodė, kad automobilio apgadinimų pobūdis neatitinka pareiškėjos nurodytų įvykio aplinkybių, t. y. neatitinka apgadinimų, kurie galėtų būti padaryti akmenimis.

Pareiškėjos atstovė kreipėsi į draudiką su pretenzija, o vėliau ir į Lietuvos banką su prašymu dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo. Pareiškėjos atstovė nurodė, kad Kelių priežiūros tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 155, 11 punkte nustatyta, jog kai atliekami kelio dangos konstrukcijos ardymo darbai, turi būti įrengiama kelio ruožo, kuriame vyksta darbai, apylanka su visais reikiamais kelio įrenginiais ir techninėmis eismo reguliavimo priemonėmis, tačiau įvykio metu įvykio vietoje ženklų, įspėjančių apie vykstančius kelio rekonstrukcijos darbus, nebuvo, todėl pareiškėja nebuvo

¹ Patvirtintos Lietuvos banko valdybos 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. 03-207.

informuota, kad kelio danga gali būti pažeista (ar nevysiškai atstatyta), ir tai gali turėti įtakos žalos automobiliui kilimui.

Taip pat pareiškėjos atstovė nurodė, kad nors, draudiko teigimu, įvykio metu nebuvo atliekami jokie aktyvūs statybos, kelio rekonstrukcijos darbai, tačiau kelio danga nebuvo visiškai atstatyta ir vyko tęstinis rekonstrukcijos etapas, be kita ko, rangos sutartyje Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Rangos sutartis) rekonstravimo darbų stabdymas taip pat nebuvo numatytas. Be to, kelio atkarpoje buvo akivaizdus kelio nelygumas, panašus į duobę, kuri įvykio dieną (po įvykio) pareiškėja užfiksavo vaizdo įrašė.

Pareiškėjos atstovės vertinimu, draudiko teiginiai, kad įvykio metu kelio danga buvo tinkamai atstatyta ir atitiko techninius reikalavimus, yra deklaratyvūs, nes jokių įrodymų, kad administruojant šią žalą būtų nuvykta į įvykio vietą ir įsitikinta apie kelio atkarpos būklę, nėra pateikta, taip pat nėra aiškiai nurodoma, kas ir kuo vadovaujantis laikytina „tinkamai atstatyta“ kelio danga.

Pareiškėjos atstovė atkreipė dėmesį, kad po to, kai pareiškėja kreipėsi į Šiaulių miesto savivaldybę dėl patirtos žalos atlyginimo, nedelsiant, t. y. 2023 m. kovo 23 d., buvo atnaujinti ir aktyviai tęsiami rekonstrukcijos darbai kelio atkarpoje ir buvo pastatytas papildomas vykdomų rekonstrukcijos darbų ženklimas. Šios aplinkybės, pareiškėjos atstovės vertinimu, patvirtina draudėjos atsakomybės pripažinimą dėl pareiškėjai sukeltos žalos.

Taip pat pareiškėjos atstovė nesutiko su draudiko argumentu, kad automobiliui padarytos žalos pobūdis neatitinka pareiškėjos deklaruotų įvykio aplinkybių, ir nurodė, kad draudikas šių savo pasvarstymų nepagrindė jokiais įrodymais ar ekspertų išvadomis.

Atsižvelgdama į išdėstytus argumentus pareiškėjos atstovė Lietuvos banko prašė rekomenduoti draudikui atlyginti pareiškėjos patirtą 2 209,44 Eur turtinę žalą pagal remonto darbų sąmatą ir 1 052,70 Eur dydžio išlaidas teisinėms advokato paslaugoms apmokėti.

Draudikas atsiliepime Lietuvos bankui nurodė, kad neturi pagrindo atlyginti pareiškėjos patirtos žalos, nes pagal Draudimo sutarties 1 priedą dėl (*duomenys neskelbtini*), įvykusių įvykių taikoma 2 900 Eur draudimo išskaita, o pareiškėjos nurodyta žala – 2 209,44 Eur – neviršija šios sumos.

Draudikas taip pat nesutiko su tuo, kad draudėjai kyla civilinė atsakomybė pagal Rangos sutartį dėl darbų (*duomenys neskelbtini*). Draudiko teigimu, nuo 2022 m. gruodžio 22 d. iki 2023 m. kovo 20 d. pareiškėjos nurodytoje vietoje draudėja nevykdė jokių darbų nė viena važiavimo kryptimi, nebuvo nei paliktų duobių, nei skaldos sluoksnių, o išimtas asfalto sluoksnis buvo atstatytas, todėl nebuvo ir neturėjo būti kelio remonto darbus nurodančių ženklimų. Draudikas nurodė, kad pagal Rangos sutartį, vykdant vandentiekio rekonstravimo darbus (*duomenys neskelbtini*) atkarpoje, buvo pašalintas asfalto sluoksnis, tačiau vietoj to 2022 m. gruodžio 22 d. buvo paklota šalto betono danga. Draudikas pažymėjo, kad pagal Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 3 d. sprendimu Nr. T-270 patvirtintas taisyklės šaltuoju metų laiku, t. y. nuo gruodžio 1 d. iki balandžio 15 d., neleidžiama atstatyti išardytų kelio dangų standartizuotomis (nuolatinėmis) dangos konstrukcijomis, todėl šiuo laikotarpiu kelio dangos dengiamos šaltu betonu.

Taip pat draudikas Lietuvos bankui pateikė Transporto priemonių žalų administravimo grupės vadovo Vido Paškevičiaus 2024 m. balandžio 18 d. ekspertinę pažymą dėl eismo įvykio pagal žalos bylą Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Ekspertinė pažyma). Ekspertinėje pažymoje nurodyta, kad sugadinimas ant automobilio variklio gaubto neatitinka akmenuko (kito panašaus į jį darinio) pėdsakų. Atsižvelgdamas į tai draudikas nurodė, kad draudėjai nekyla civilinė atsakomybė dėl pareiškėjos patirtos žalos, todėl prašė atmesti pareiškėjos atstovės reikalavimus kaip nepagrįstus.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių² 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

² Patvirtintos Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23

Įvertinus ginčo šalių pateiktus paaiškinimus ir įrodymus, darytina išvada, kad ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti pareiškėjai mokėti jos nurodytus nuostolius atlyginančią draudimo išmoką pagrįstumo ir pareiškėjos patirtų teisinių išlaidų atlyginimo.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti administruojant žalą nustatytas įvykio aplinkybes ir nustatyti: 1) ar pagal Draudimo sutartį, kuri apima civilinės atsakomybės draudimą, draudikas pagrįstai įvykį pripažino nedraudžiamuoju; 2) ar draudikui kyla pareiga atlyginti pareiškėjos patirtas teisinės pagalbos išlaidas.

1. Dėl įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju ir draudimo išmokos mokėjimo

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Draudimo sutarčiai taikomų Taisyklių 100 punkte nustatyta, kad, pagal civilinės atsakomybės draudimo sąlygas, draudžiamuoju įvykiu pripažįstamas draudėjui arba draudikui draudimo sutarties galiojimo metu ir šalių nustatytu draudimo apsaugos laikotarpiu pateiktas reikalavimas atlyginti trečiajam asmeniui padarytą žalą dėl draudėjo ir (ar) apdraustojo atliekamų ir (ar) atliktų apdraustų darbų. Pagal Taisyklių 101 punktą, pateiktas reikalavimas pripažįstamas draudžiamuoju įvykiu tik tada, jeigu atitinka visas šias sąlygas: yra pateiktas kaip rašytinė pretenzija arba ieškinys; pareikštas per draudimo sutarties terminą arba per šalių nustatytą draudimo apsaugos laikotarpį; pareikštas dėl žalos, kuri atsirado draudimo sutarties termino metu arba per šalių nustatytą draudimo apsaugos laikotarpį dėl atliekamų ir (ar) atliktų apdraustų darbų; pateiktas dėl apdraustų darbų, atliekamų ir (ar) atliktų per draudimo sutarties terminą; pateiktas dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje atliekamų ir (ar) atliktų apdraustų darbų; apdraustasis yra atsakingas už padarytą žalą.

Vadovaujantis Taisyklių 100 ir 101 punktais, darytina išvada, kad, šalims (t. y. draudikui ir draudėjai) sudarius draudimo sutartį, draudikas, esant išvardytoms sąlygoms, įsipareigojo nukentėjusiems tretiesiems asmenims mokėti draudimo išmoką dėl įvykių, už kurių kilimą pagal civilinę atsakomybę reglamentuojančių teisės aktų nuostatas draudėja pripažįstama atsakinga.

Bendrąsias civilinės atsakomybės atsiradimo sąlygas ir pagrindus nustato CK. Vadovaujantis CK 6.246 straipsnio 1 dalimi, civilinė atsakomybė atsiranda neįvykdžius įstatymuose ar sutartyje nustatytos pareigos (neteisėtas neveikimas) arba atlikus veiksmus, kuriuos įstatymai ar sutartis draudžia atlikti (neteisėtas neveikimas), arba pažeidus bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai. Civilinei atsakomybei taikyti būtina nustatyti šias sąlygas: neteisėtus veiksmus (CK 6.246 straipsnis), žalą (CK 6.249 straipsnis), priežastinį ryšį tarp asmens neteisėtų veiksmų ir atsiradusios žalos (CK 6.247 straipsnis) ir kaltę (CK 6.248 straipsnis).

Kreipimesi į Lietuvos banką pareiškėjos atstovė nurodė, kad būtent draudėja yra atsakinga už pareiškėjai kilusią žalą, nes draudėja, vykdydama darbus pagal Rangos sutartį, išardė kelio dangą, jos tinkamai neatstatė ir kelio atkarpos nepažymėjo atitinkamais įspėjamaisiais ženklais. Lietuvos bankui pateikta draudėjos ir UAB „Šiaulių vandenys“ sudaryta Rangos sutartis patvirtina, kad draudėja nuo 2022 m. gegužės 30 d. iki 2023 m. gegužės 30 d. turėjo atlikti Rangos sutartyje nurodytus darbus, apimančius techniniame projekte „Vandentiekio tinklų (*duomenys neskelbtini*) rekonstravimo projektas“ numatytus vandentiekio tinklų statybos darbus.

Draudikas, teigdamas, kad įvykio metu jokie darbai nebuvo vykdomi, o kelio danga buvo tinkamai atstatyta ir negalėjo sukelti žalos pareiškėjos turtui, rėmėsi Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 3 d. sprendimu Nr. T-270 patvirtintais Vietinės rinkliavos už leidimo atlikti kasinėjimo darbus savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje, atitverti ją ar jos dalį arba apriboti eismą joje išdavimą nuostatais (toliau – Nuostatai). Nuostatų 18.6 papunktyje nustatyta, kad likviduojant požeminių tinklų avarijas laikotarpiu nuo gruodžio 1 d. iki balandžio 15 d. įrengiama laikinoji danga, o standartizuota dangos konstrukcija, atitinkanti gatvės kategoriją, plytelių trinkelėlių danga ir žolinė danga atstatoma iki gegužės 15 d. Nuostatų 2.9 papunktyje apibrėžta standartizuota dangos konstrukcija – danga, atitinkanti normatyvinius reikalavimus, o Nuostatų 2.8 papunktyje nurodyta, kad laikinoji danga asfaltbetonio vietoje įrengiama iš šaltų asfaltbetonio mišinių.

Nagrinėjama atveju pareiškėjos atstovė Lietuvos bankui pateikė vaizdo įrašą, iš kurio galima daryti išvadą, kad vaizdo įrašo filmavimo metu remonto darbai nebuvo vykdomi, taip pat nebuvo palikta jokios darbo technikos. Vertinant vaizdo įrašė užfiksuotą kelio dangos būklę, matyti, kad kelio danga vietoje, kurioje pareiškėja teigia patyrusi žalą, skiriasi nuo likusios dangos (su tuo sutinka ir draudikas), tačiau, įvertinus vaizdo įrašė užfiksuotą medžiagą, nėra pagrindo teigti, kad ji būtų buvusi netolygi, padengta skalda ar akmenimis, dėl ko pareiškėja teigia patyrusi žalą.

Draudikas, siekdamas pagrįsti, kad draudėjai dėl įvykio nekyla civilinė atsakomybė, Lietuvos bankui pateikė Ekspertinę pažymą, kurioje buvo įvertintas draudėjos vykdytų darbų ir pareiškėjos automobilio apgadinimų ryšys. Įvertintus pareiškėjos automobilio variklio dangčio pažeidimo nuotraukas ir 2022 m. gruodžio 22 d. kelio atkarpos, kurioje pareiškėja teigė patyrusi žalą, nuotrauką, Ekspertinėje pažymoje nurodyta, kad „2022 m. gruodžio 22 d. PVM sąskaita faktūra, serija SAU Nr. (*duomenys neskelbtini*)“, patvirtina, kad vandentiekio šuliniams uždengti faktiškai buvo naudojamas betonas, o ne skalda (1 pav.). Taip pat šią aplinkybę patvirtina ir 2022 m. gruodžio 22 d. fotonuotrauka, kurioje pavaizduota ginčui aktuali kelio atkarpa. Nuotraukoje matyti, kad kelio darbininkai lygina betono sluoksnį (2 pav.). Nėra abejonių, kad tai yra sąskaitoje faktūroje nurodytas betonas, nes, praėjus laikui, betonas sustingsta ir tampa netinkamu naudoti. Be to, pareiškėjos pateiktame vaizdo įrašė (*duomenys neskelbtini*) nėra matoma jokių skaldos požymių. Todėl mažai tikėtina, kad pareiškėjos minimas akmenukas (kitas panašus į jį darinys) gali būti susijęs su įvykio vietoje atliktais remonto darbais. Akmenukas ar kitas panašus į jį darinys taip pat galėjo prilipti prie priešinga juosta atvažiuojančio automobilio padangų ar nešvaraus kėbulo ir kitoje vietoje nei jis buvo išsviestas.“

Pasisakydamas dėl automobilio sugadinimų pobūdžio draudiko ekspertas Ekspertinėje pažymoje pažymėjo, kad „sugadinimas ant variklio gaubto (3 pav.) nėra būdingas akmeniu padaromiems sugadinimams dėl sugadinimo (įbrėžimo) dydžio, trajektorijos, įbrėžimo gylio ir esančių dviejų įbrėžimų lygiagretumo. Iš priešinga eismo juosta važiuojančio automobilio atskriejus akmenukams, jų padaromi įbrėžimai būna lygiagretūs automobilio ašiai, o šiuo atveju įbrėžimo kampas beveik artimas 45 laipsniams. Du įbrėžimai yra gilūs, siauri, aštriais kraštais ir būdingi metaliniu daiktu padarytiems apgadinimams (4 pav.). Tokio pobūdžio apgadinimas negali būti siejamas su nurodytomis įvykio aplinkybėmis, kad apgadinimą padarė nuo priešpriešiais važiuojančio automobilio atšokęs akmuo ar kitas į jį panašus darinys.“

Apibendrinęs tyrimo metu gautus rezultatus, draudiko ekspertas Ekspertinėje pažymoje pateikė išvadą, kad: 1) tikėtina, kad akmenukas ar kitas į jį panašus darinys nuo priešinga kryptimi važiuojančio automobilio galėjo atskrieti į BMW; 2) mažai tikėtina, kad atskriejęs akmuo (kitas panašus į jį darinys) yra susijęs su įvykio vietoje vykdytais gatvės remonto darbais; 3) sugadinimas ant BMW variklio gaubto neatitinka akmenuko (kito panašaus į jį darinio) pėdsakų.

Vertinant šalių Lietuvos bankui pateiktus įrodymus, pažymėtina, kad nors pareiškėjos atstovė teigė, kad darbai pagal Rangos sutartį nebuvo sustabdyti ir dėl to turėjo būti atitinkami įspėjamieji ženklai, tačiau kartu su Ekspertine pažyma pateiktoje 2022 m. gruodžio 22 d. nuotraukoje užfiksuota šalto betono sluoksniu padengtos kelio atkarpos būklė sutampa su įvykio dieną pareiškėjos darytame vaizdo įrašė matoma kelio atkarpos būkle, todėl nėra pagrindo teigti, kad nuo 2022 m. gruodžio 22 d. iki įvykio buvo atliekami kokie nors kelio dangos ardymo, rekonstravimo ar tvarkymo darbai. Taip pat pažymėtina, kad pagal Rangos sutartį draudėja įsipareigojo atlikti vandentiekio rekonstravimo darbus per 12 mėnesių, t. y. Rangos sutartyje nustatytas darbų atlikimo terminas, bet ne įsipareigojimas visus 12 mėnesių vykdyti darbus. Taigi ši informacija taip pat patvirtina, kad vandentiekio ir (arba) kelio remonto darbai nuo 2022 m. gruodžio 22 d. iki įvykio nebūtinai turėjo būti vykdomi, jie galėjo būti atnaujinti ir vykdomi ir kitu Rangos sutartyje numatytu metu.

Dėl pareiškėjos atstovės teiginių, kad draudikas nebuvo nuvykęs į įvykio vietą įsitikinti, kad kelio danga buvo tinkamai atstatyta, pažymėtina, kad iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų nustatyta, jog pareiškėja su prašymu atlyginti žalą į draudėją kreipėsi tik 2023 m. birželio 26 d., t. y. praėjus trims mėnesiams nuo įvykio, kai darbai pagal Rangos sutartį jau buvo baigti ir kelio danga atstatyta į nuolatinę, todėl nėra pagrindo teigti, kad draudikui buvo sudaryta galimybė apžiūrėti įvykio vietą.

Atsižvelgiant į ginčo aplinkybes ir Lietuvos bankui pateiktus įrodymus, kuriais šalys grindžia savo reikalavimus ir atsikirtimus, pažymėtina, kad draudiko sprendimas pagrįstas specialią žinių turinčio eksperto pateiktos Ekspertinės pažymos, teisės aktų ir pareiškėjos

pateikto vaizdo įrašo duomenimis. Objektivių duomenų, leidžiančių abejoti draudiko eksperto išvadų pagrįstumu, nebuvo pateikta. Kaip minėta, aplinkybę, kad ginčijami automobilio apgadinimai gali būti susiję su draudėjos veiksmais ir kad jie tikrai buvo padaryti įvykio metu, patvirtina tik subjektyvūs pareiškėjos paaiškinimai.

Civilinėje teisėje faktų įrodomumo problema sprendžiama remiantis tikimybių pusiausvyros principu, t. y. faktas gali būti pripažintas įrodytu, jei šalies, kuri juo remiasi, pateikti įrodymai leidžia daryti labiau tikėtiną išvadą, kad jis yra, nei kad jo nėra³. Šiuo atveju, kompleksiskai įvertinus visus pateiktus įrodymus ir nustatytas faktines aplinkybes, darytina labiau tikėtina išvada, kad pareiškėjos automobilio variklio dangčio apgadinimai nėra susiję su draudėjos vykdytos vandentiekio rekonstrukcijos darbais.

Apibendrinant aplinkybes, susijusias su pareiškėjos keliamo reikalavimo atlyginti žalą pagrįstumu, pažymėtina, kad Taisyklių 101 punkte nustatyta, kad apdraustasis (šiuo atveju – draudėja) turi būti atsakingas už sukeltą žalą, t. y. nenustačius draudėjos netinkamai atliktų veiksmų ir priežastinio ryšio su kilusia žala, nėra pagrindo draudikui atlygti žalą pagal Draudimo sutartį. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėja neįrodė, jog žalą patyrė būtent dėl draudėjos veiksmų, galima daryti išvadą, kad pareiškėjos keliamas reikalavimas išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią įvykio metu patirtą žalą, yra nepagrįstas.

Vertinant pareiškėjos kreipimesi nurodytą reikalavimą išmokėti 2 209,44 Eur dydžio draudimo išmoką, taip pat svarbu pažymėti, kad pagal Draudimo sutarties 1 priedą remonto darbams „Vandentiekio tinklai, Unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)“, vykdomiems (duomenys neskelbtini) nustatyta 2 900 Eur dydžio besąlyginė išskaita. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad net ir nustačius, jog būtent draudėja yra atsakinga už pareiškėjai sukeltą žalą, draudikui nekiltų pareiga mokėti 2 209,44 Eur dydžio draudimo išmokos pareiškėjai.

2. Dėl teisinės pagalbos išlaidų atlyginimo

Neteisminę vartojimo ginčų tvarką reglamentuojančio Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad priimant sprendimą dėl ginčo esmės turi būti sprendžiama dėl vartotojo patirtų išlaidų, susijusių su vartojimo ginčų neteisminio sprendimo procedūra (įskaitant būtinas ekspertizės arba laboratorinių tyrimų išlaidas, išlaidas advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti ir vertimo išlaidas), atlyginimo proporcingai patenkintų vartotojo reikalavimų daliai. Identiškos nuostatos įtvirtintos ir Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 62 punkte. Nagrinėjamu atveju Lietuvos banko buvo prašoma rekomenduoti draudikui atlyginti ir pareiškėjos patirtas teisinės pagalbos išlaidas, tačiau, priėmus sprendimą atmesti pareiškėjos reikalavimus, rekomenduoti draudikui atlyginti pareiškėjos patirtas teisinės pagalbos išlaidas nėra pagrindo.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. rugpjūčio 25 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-304/2008; 2008 m. kovo 26 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-187/2008; 2004 m. spalio 4 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-513/2004.